

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши:

Током припреме подзаконских аката за примену Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 68/15) уочени су одређени проблеми, а решавање одређених проблема иницирала је Привредна комора Србије, и то:

1) Регистрације редова возње у складу са Даљинаром за међумесни саобраћај;

А) Одредбе у Закону о превозу путника у друмском саобраћају које уређују поступак регистрације и овере редова возње за међумесни превоз, а који се спроводи у Министарству захтевају измене важећих редова возње у складу са даљинаром. Према анализи Привредне коморе Србије која је и иницирала измене предметног закона, примена ових одредаба довела би немогућности регистровања великог броја редова возње и гашења превоза на појединим релацијама, јер према подацима Привредне коморе Србије велики број редова возње који су регистровани и оверени у Министарству пре прописивања Даљинара за међумесни саобраћај имају веома мало одступање од истог, те би примена члана 179. којом је прописано да се важећи редови возње у међумесном превозу који нису усклађени са истим до отпочињања поступка и регистрације и овере редова возње по овом закону неће бити регистровани и оверени довела до немогућности регистровања великог броја редова возње. Ово се посебно односи на подручја где постоји велика дневна потреба да се становништво због одласка на посао, у школу, на лечење и сл. превози са територије једне општине на територију друге општине, при чему се најчешће ради о потребама становништва које живи на територијама где нема алтернативног превоза због тога што градски и приградски превоз не постоји, или је организован са ређим поласцима.

Такође, утврђено је да се ради о одступањима, која немају утицај на одржавање линија уз поштовање одобрених полазака. Стога би инсистирање на отклањању таквих одступања, односно немогућност да се ти редови возње региструју и овере, негативно одразило на пословање превозника и на интересе путника.

Привредна комора Србије, од укупно 10.240 регистрованих полазака анализирала је око 50% регистрованих редова возње и утврдила следеће. У табели су приказани резултати анализе регистрованих полазака у међумесном превозу по превозницима према проценту усклађености полазака са Даљинаром за међумесни саобраћај који показују да је веома висок проценат полазак који нису усклађени са даљинаром и то од полазака са редова возње 27 превозника, који имају највише регистрованих полазака, укупно је 34.79% усклађено, а 65,21% је неусклађених полазака.

Табела: Приказ регистрованих полазака у међумесном превозу по превозницима према проценту усклађених и неусклађених полазака са Даљинаром за међумесни саобраћај

Р.б.	ПРЕВОЗНИК	Број полазака	Број усклађених	Број неусклађених	% усклађених	% неусклађених
1.	СП Ласта, Београд	1141	255	886	22.35%	77.65%
2.	Нишекспрес, Ниш	764	506	258	66.2%	33.8%
3.	Аррива Литас, Пожаревац	184	44	140	23.91%	76.09%
4.	АС тоурс, Ветерник	6	5	1	83.33%	16.67%
5.	Аутопревоз, Кикинда	53	2	51	3.77%	96.23%
6.	АТП Панчево, Панчево	338	78	260	23.08%	76.92%
7.	Банат транс, Зрењанин	29	18	11	62.07%	37.93%
8.	Бечејпревоз, Бечеј	334	166	168	49.70%	50.30%
9.	Дунавпревоз Б.Паланка	166	33	133	19.88%	80.12%
10.	Енка, Нови Кнежевац	41	3	38	7.32%	92.68%
11.	Феникс ГиЗ Јазовник	6	0	6	0.00%	100.00%
12.	Гага турс, Београд	54	37	17	68.52%	31.48%
13.	ЈП Врбас, Врбас	202	66	136	32.67%	67.33%
14.	Мастер бус, Рума	36	22	14	61.11.%	38.89%
15.	Нет бус, Зрењанин	58	0	58	0.00%	100.00%
16.	Саобраћај, Жабаљ	76	30	46	39.47%	60.53%
17.	Севертранс, Сента	61	34	27	55.74%	44.26%
18.	Севертранс, Сомбор	140	53	87	37.86%	62.14%
19.	Сирмиумбус, С.Митровица	98	36	62	36.73%	63.27%
20.	СТУП, Вршац	156	2	154	1.28%	98.72%
21.	Суботицатранс, Суботица	149	73	76	48.32%	51.01%
22.	Шидекспрес, Шид	24	20	4	83.33%	16.67%
23.	Шљивић, Кула	7	7	0	100.00%	0.00%
24.	ЈГСП, Нови Сад	461	203	258	44.03%	55.97%
25.	Еуропабус, Ваљево	80	31	49	38.75%	61.25%
26.	Ракета АБ, Бајина Башта	120	38	82	31.67%	38.33%
27.	Југопревоз, Крушевац	428	51	377	11.92%	88.08%
	УКУПНО	5212	1813	3399	34.79%	65,21%

2) Захтев за измену регистрованог реда вожње у међумесном превозу

Привредна комора Србије упутила је иницијативу и за допуну члана 67. закона којим су уређени разлози за измену регистрованог реда вожње у року важења. Ради спречавања да се захтев за измену регистрованог реда вожње злоупотреби пре него што се утврди реална потреба за изменом новог реда вожње, по коме тек отпочиње обављање превоза. С тим у вези прописан је услов, у виду временског периода у коме не може да се поднесе захтев за измену реда вожње. Тако је у члану 67. додат нови став 3. којим је прописано да се за ред вожње који је у истој календарској години усаглашен у Привредној комори Србије и регистрован у Министарству, може поднети захтев за измену после истека годину дана од почетка важења регистрованог реда вожње, односно важења режима обављања превоза на линији.

3) Употпуњавање и прецизирање одређених законских поступака и овлашћења

Допуном закона било је неопходно прописати основ за издавање сертификата о професионалној оспособљености лицу које испуни неки од прописаних услова за ослобађање од полагање испита, будући да је у члану 23. став 2. поменутог закона прописано да министарство надлежно за послове саобраћаја сертификат о професионалној оспособљености издаје само лицу које положи испит, а да су у ставу 3. овог члана прописани услови за ослобађање од испита.

Такође, уочено да је потребно допунити и прецизирати одређена инспекцијска овлашћења како би предузете мере у вршењу инспекцијског надзора над обављањем међународног превоза имале очекивани ефекат. Поред тога, овим допунама постиже се да мере предузете према страном превознику имају исти ефекат као и мере предузете према домаћим превозницима који не обављају превоз у складу са прописима.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Доношењем овог закона постиже се континуитет у пружању услуге превоза корисницима међумесног превоза, а на тај начин и континуитет у пословању превозника који обављају међумесни превоз, а врши се и делимично усклађивање са Законом о инспекцијском надзору, Законом о општем управном поступку и Законом о буџетском систему.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

Имајући у виду наведене циљеве, исти се нису могли постићи на други начин осим изменама и допунама Закона.

4. Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема?

Будући да је анализом наведених проблема утврђено да су за њихово решавање захтева потребна нова законска решења, оцењено је да је доношење акта најбољи начин за решавање проблема.

5. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону?

Решења дата у Нацрту закона ће позитивно утицати на превознике који обављају међумесни превоз, јер ће пре свега одржати постојећи успостављен обим превоза. Позитиван утицај ће бити и на путнике који редовно користе услуге превозника у међумесном превозу, а пре свега одређене путнике (запослени, ученици, студенти) који ће свакодневно и даље имати постојећи ниво услуге у смислу броја и фреквенције полазака са реалним очекивањем њиховог повећања током 2017. године.

Такође, решења дата у Нацрту закона, а која су у вези са контролом која се врши на граничним прелазима, предвиђају да надзор над применом Закона о превозу путника у друмском саобраћају врши надлежни царински орган, уместо полицијског службеника на граничном прелазу, па будући да је Законом о међународном превозу у друмском саобраћају, који је престао да важи почетком примене Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Сл. гласник РС“, број 68/15) царински орган већ био овлашћен за те послове, оцењује се да ова решења неће битно утицати на рад органа коме се овлашћења дају. Наиме, службеници царинског органа су већ упознати са пословима које је потребно да обављају на основу датих овлашћења. Такође, ово овлашћење неће утицати ни на превознике и кориснике превоза, јер царински орган и у својим редовним пословима има обавезу да контролише аутобусе и путнике.

Решења дата у Нацрту закона, а која су у вези са употпуњавањем инспекцијских овлашћења и мера која се предузимају према страном превознику, утицаће на стране превознике на тај начин што ће превозник који не обавља превоз у складу са одредбама Закона о превозу путника у друмском саобраћају и одредбама потврђених међународних споразума бити онемогућен да аутобус који је био коришћен у незаконитом обављању превоза, користи наредних пет дана на територији Републике Србије.

6. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Примена закона неће створити нове трошкове превозницима, који су највећем броју мала и средња предузећа, као ни грађанима.

7. Да ли су позитивне последице такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Како је Нацртом закона предвиђено да се превозници више немају обавезу да врше усклађивање постојећих редова вожње у међумесном превозу са даљинаром, а која би им изазвала административне трошкове како пред Привредном комором Србије, тако и трошкове пројектовања нових редова вожње на истим релацијама због немогућности продужења важности регистрованих редова вожње, то ће нова законска решења позитивно утицати на рад превозника.

Наведена решења су посебно оправдана из разлога што је према анализи коју је извршила Привредна комора Србије проценат неусклађених редова вожње изузетно висок, односно око 65%, што значи да ће бити избегнути велики трошкови за превознике.

Такође, решења предвиђена Нацртом закона која се односе на упису регистар привредних субјеката који врше међународни превоз за сопствене потребе позитивно ће

утицати на те привредне субјекте јер неће имати трошкове за оверу докумената које су били у обавези да поднесу уз захтев за упис у регистар ради остваривања права на вршење превоза за сопствене потребе.

8. Да ли Закон подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију

Овим законом подржава се тржишна конкуренција на тај начин што се решењима датим у овом закону спречава наступање негативних последица које би наступиле немогућношћу превозника да региструју старе редове возње и што превозници имају могућност да своје пословање ускладе са потребама тржишта, а не са административним ограничењима.

Поред тога, обезбеђује се уређење тржишта међумесног превоза и спречава могућност појаве „сиве економије“ на линијама које би престале да се одржавају, а самим тим и отвара могућност појаве нових привредних субјеката на тржишту, а што доводи до повећања броја услуга, као и до повећања броја запослених у привредним субјектима који послују у овом сектору.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Приликом израде акта консултована је Привредна комора Србије као национална асоцијација привредника чије су чланице и превозници друмског путничког саобраћаја. Привредна комора Србије иницирала је и дала позитивно мишљење на измену Закона у смислу брисања члана 179. и допуне члана 67.

Закључком Одбора за привреду и финансије 05 Број: 011-4949/2017 од 24. маја 2017. године усвојен је предлог Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре да није потребно спроводити јавну расправу о Нацрту закона.

10. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем Закона намерава

Како је употпуњено овлашћење министра да прописује и образац потврде о упису у регистар привредних субјеката који врше међународни превоз за сопствене потребе, биће донет подзаконски акт који ће садржати и изглед тог обрасца.

Будући да су продужени рокови за изјављивање жалбе на инспекцијска решења, планирано је да се овлашћена лица аутономне покрајине, општинске, односно градске управе, односно управе надлежне за послове саобраћаја обавесте о овој промени, како би предупредили доношење решења са краћим роком за изјављивање жалбе.

Самом применом предвиђених законских решења која се односе на регистрацију редова возње оствариће се циљеви које је предвиђено да закон треба да оствари.